

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

De sancto Nicolao. II. Sermo. IIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

dñs eoz ad iudiciū ventur⁹ est ad eos. vel i
 morte cuiuslibz specialr. vñ i nouissimo die
 generaliter ad oēs. Et h̄ ppter tres causas
 q̄ erūt in xpo tanqz iudice seuerissimo z iu
 stissimo. Er̄ em̄ iste dñs sic iudex inflexi
 bilis. Sc̄do infugibilis. Tertio infallibilis.
 Et ideo aduent⁹ ei⁹ ad iudiciū erit tremē
 dus. Primo erit inflexibilis. qz nullus pore
 rit ei⁹ flectere iusticiā. Iuxta illud ps̄. Iu
 stus es dñe z rectū iudiciū tuū. Et iterum.
 Cognoui dñe qz equitas iudicia tua. Tan
 ta aut̄ erit iusticia eius q̄ etiā iusticias iudi
 cabit. Iuxta illud ps̄. Cū accepero temp⁹
 ego iusticias iudicabo. Ps̄. lxxiii. dicit In
 nocē. q̄ in pmo aduentu xps̄ nō accepit tē
 pus iudicadi sed miserēdi. de q̄ d̄r. Temp⁹
 miserēdi aduenit. ij. Corinth. vi. Ecce nūc
 temp⁹ acceptabile. Sed cū dic̄ q̄ iusticias
 iudicabit. terribile v̄bū. qz nō solū peccata
 iudicabit. sed etiā bona opera examinabit.
 Malach. iij. Colabit filios leui. Colabit.
 id est. examiabit districtus iudex. Dec In
 nocen. Sc̄do erit iudex infugibilis. qz
 nullus poterit effugere suā vindictā. Cū
 ps̄. Dixi iniqs nolite loq̄ aduersus deuz
 iniquitatē. Quia neqz ab oriētē neqz ab occi
 dente neqz a defert̄ montibz. qm̄ deus iu
 dex est dic̄ Innocen. Nō erit loc⁹ fugiendi
 Ido qz d̄ vbiqz est. Ps̄. Duo ibo a spiri
 tu tuo z q̄ a facie tua fugiā. Si ascēdero in
 celū tu illic es. si descēdero ad infernū ades.
 Si sumptero pēnas meas diluculo. z ha
 bitauero i extremis mar̄. Eten̄ illuc ma
 nus tua deducet me. Cū dic̄ Grego. Fu
 giendi via deest. qz ille iudicabit q̄ vbiqz ē.
 Ecce dñs cuius p̄as est infugibilis. Tertio
 erit iste dñs vt iudex infallibilis. Nō em̄ est
 sapia creata q̄ falli p̄t vel corrūpi p̄cto vel
 fauore vel timore. In ip̄o em̄ sunt oēs the
 sauri sapie z sciētie absconditi. z ipe nouit
 abscondita cordis nr̄i. qz omia nuda z ap
 ta sunt ei. Ad Hebre. iij. Ideo decipi non
 p̄t. qz sibi nihil occultari p̄t. Nō igit̄ falle
 tur Aristonil silogismis. vel Platonis de
 monstratiōibz z pbatiōibz. nō Socrati ar
 gumētis. vñ legistaz allegatiōibz. nō iuri
 starū rōnibz. sed faciet iudiciū in iusticia et
 iudicio. z omia in veritate iudicabit. Nos
 igit̄ carissimi tantū dñi aduētū studeamus
 bonis opibz puenire. vt ei⁹ iusticiā tam di
 strictā valeam⁹ euadere. laborem⁹ nunc in
 ei⁹ gr̄a existētes. p posse p̄sciētias nr̄as p̄pa

rare vt tunc possim⁹ in oibz p̄fecti stare i re
 gno celoz. Ad quod nos p̄ducatur pater z fi
 lius z sp̄s sanct⁹. Amen.

De sancto Nicolao. II. Sermo. III
Seruus fidelis et

Sprudens. **B**ath. cxiij. Sicut di
 cit Ambro. in suo libro pastorali
 nihil sublimi⁹ epis̄ repiri p̄t. Nec merito. qz
 vt dicit idē. Honor z sublimitas episcopal
 nullis poterit cōparatiōibz adēq̄ri. Et po
 nendo exēplū dicit. Si regū fulgori cōpa
 res z p̄ncipū diademati. longe erit infert⁹
 q̄ si plumbi metalla ad auri fulgorē cōpa
 res. Et dans hui⁹ rōnē dicit. qz p̄ncipes z
 reges h̄ secl̄i. colla submitūt genibz sacer
 dotū. z deosculata eoz veste se credit com
 muniti. Dec ille. Quia vt dicit Ambrosi⁹.
 Magna sublimitas m̄gnā dz h̄re caurelā.
 Honor gr̄adis gr̄adiori debz sollicitudie
 circūuelari. qz cui plus credit magis ab eo
 exigit̄. Dinc ē q̄ difficile est inuenire talem
 episcopū. qui sic p̄est dignitate ita p̄est et
 sanctitate. Et iō merito p̄t hodie queri de
 talibz. quis esset talis p̄lat⁹ qui esset seruus
 fidelis z prudens sicut fuit beatus Nicolans.
 Nec miret̄ q̄s me hodie ita de talibz quere
 re. Si em̄ saluator q̄siuit inter familiā suā
 quā ipe ante mūdi cōstitutiōne elegerat vt
 essent sancti z immaculati in sp̄ctu ei⁹ in ca
 ritate. de quibz ipe dicit. Ego vos elegero
 mūdo. q̄nto magis hodie p̄t queri. q̄s sit
 seruus fidelis z prudens. quādo nūc multi
 eligunt seipos p̄ impressionē vñ ingestionē
 p̄riā vñ amicorū p̄rentiā. z qm̄ assumunt si
 bi dignitates p̄riā temeritate. nō vocati tā
 q̄s aaron. De quibz merito querit̄. q̄s sit ser
 uus fidelis z prudens. qualis fuit beatus
 Nicolans. qui sp̄s sancto fuit electus. Et si
 cur dignitate. sic morū sc̄ritate sedi episco
 pali p̄sedit. De quo digne verbum nr̄i the
 matis. p̄ponitur q̄ ipe est seruus fidelis z pru
 dens. In quibz verbis tria tangunt̄ a quibz
 beatus Nicolans merito cōmendatur.
 Primo em̄ cōmendat̄ ab humilitate. Cū
 dicit̄. Seruus. Secundo a fidelitate. Cū
 dicit̄. fidelis. Tertio a sagacitate. Cū dicit̄.
 prudens. Que tria licet in omnibus. hoc
 est. in quolibet fideli debent esse. tamē ma
 gis in prelato. Per primum enim debet
 habere se recte quo ad deuz. p̄ sc̄m iuste q̄

De sancto Nicolao

ad primū. p. tertiu scē q̄ ad seipm. **Q**
Dixi primo q̄ in verbis pre-
missis comedat
beat. Nicolaus ab humilitate. cū dicit. ser-
uus. Seruus em̄ nomē subiectiōis est. z
sic humilitat. **Un̄ Eph. vi.** Serui obedi-
te dñis. **Eccl. Pe. ii.** Serui subditi estote i
om̄i timore dñis. nō tñ bonis sed etiā di-
scolis. Ecce humilitas. Quia rarus est int̄
xpianos inuenire humilitatē erga deum.
Igit̄ merito querit. Quis putas est suus.
rarius aut̄ int̄ prelatos. Igit̄ maḡ q̄rit int̄
eos. Quis putas ē suus. Sunt autē multi
plūces serui. sed nullus eorū est suus dei ni-
si vnicus. **Prim⁹** suus inscius. ignar⁹. in-
doctus. De quo **Luce. xij.** Qui aut̄ non co-
gnouerit voluntatē dñi vapulabit paucis
plagis. Ecce ignorātia licet excusat a tanto.
tamē non a toto. **Multi** sunt hodie qui di-
cunt. vtinā sciuissē h̄ fuisse peccatū. nō fe-
cissē illud sed ignorauī. Sed certe audi-
ant tales. q̄a ignorans ignorabit. Quō em̄
excusat p̄ ignorātia qui q̄rere noluit. scire
prempsit. **Sulere** sapientē nō curauit. imo
quod dederit est vbi potuit vitauit tam in
p̄dicatione q̄ in p̄fessione. **Secūds** suus ē
sciens voluntatē dei. sed inobediēs. De q̄
Luce. xij. dicit. Seru⁹ sciens voluntatem
dñi z nō faciens eā vapulabit multis plagis.
Iste significat om̄es malos xpianos q̄ au-
diunt multa in p̄dicatione. sed nolūt obe-
dire. ideo vapulabūt multis plagis. q̄a p̄-
fundius ardebūt in supplicijs. **Unde** legit̄
de scō **Dachario. q̄** inuēit caput cuiusdā
pagani in heremo. a quo cū q̄reret an aliq̄
gentes essent p̄fundius in inferno q̄ anīa
orbile pagani. Rñ dicit q̄ sic. Et cū quereretur.
Que. Rñ dicit. **Christianoz** malozū q̄ sciunt
z nō faciunt. **Tertius** suus est piger. De q̄
Matth. xxv. Seruū inuēit mitare in tene-
bras exteriores. Et hoc dictū est illi seruo
q̄ de talento sibi credito a dño nihil lucra-
tus est. Attendat diuites nihil faciēs de
ipsis. Attendat docti qui non p̄dicāt. At-
tendant fortes q̄ deo seruire negligūt. Et
si iste dānatus est. qz nō est lucratus qui tñ
pecuniā dñi restituit. qd̄ fiet de illis qui nō
solū nō lucrant sed etiā totū cōsumūt z ni-
hil restitunt deo sed dissipāt. sicut mal⁹ vil-
licus. **Luce. xvi.** Quart⁹ suus voluptuo-
sus. **Luce. xij. z Matth. xxij.** Si dixerit in
corde suo malus suus. morā facit dñs me

us. manducet autē z bibat z incipiat p̄ suos
suos p̄curare. veniet dñs eius die qua non
sperat. z hora qua nō credit. z diuidet euz
a se z a suis angelis. parēz eius ponet cū
hypocritis. i. cū demonibz. Iste significat
voluptuosos xpianos. q̄ se asserūt eē chri-
stianos. sed in delicijs more paganorū vi-
uunt frangētes ieiunia. imo etiā nō seruan-
tes sextā feriā. **Sed** certe **Proverb. xij. di-**
cit. Nō decent stultū delicie. Et hoc ideo.
qz nō est suus maior domo suo. et q̄ chri-
stus temperat⁹ fuit. quare xpian⁹ vult esse
deliciosus. **Quint⁹** seruus nequ⁹. De quo
Matth. xxij. Serue nequ⁹ om̄e debituz
dimisti tibi quoniā rogasti me. Iste signifi-
cat iracundos crudeles xpianos q̄ nolūt ci-
ro dimittere iniurias p̄mis. **Sed** quid
dicit de isto seruo. **Tratus** dñs eius tradi-
dit eū tortoribz q̄adusqz redderet vniuer-
sum debitū. **Sextus** suus indecēt⁹ fui-
ens. sicut ille qui vult fuisse dno bz p̄rari⁹
De quo **Matth. vi.** Nō potestis deo fuisse
z mānone. **Si** sunt christiani q̄ miscēt bo-
nis mala. ieiunāt z inebriant. dancēlemo-
synam sed cōmittunt vsurā. silles cocodrilo
lo q̄ occidit hominē z plorat sup̄ illuz. **Se-**
ptimus suus ē humilis z timid⁹ seu timo-
ratus. De q̄ dicit **Aplius Hebreo. vi.** Ser-
ui obedite dñis carnalibz cum timore z tre-
more in simplicitate cordis sicut xp̄s. Non
ad oculū fientes q̄si homibz placētes. sed
vt fuit xp̄i faciēs voluntatē dei ex anīo bo-
no. cum bona voluntate seruētes sicut do-
mino z nō sicut hominibz. **Ecce** quō p̄ce-
perit apostol⁹ fuisse dñis temporalibz. z mul-
to magis deo omnipotenti. **Inter** om̄es tñ
istas p̄ditōes. p̄ncipalis ē timor z tremor.
Unde in **P̄. ij.** Seruire dño in timore et
exultate ei cū timore. **Scimus** em̄ qz ti-
mor humiliat. **Unde** q̄ fuit ex timore reue-
rentie humiliat veracit. Et tunc est gratuz
deo seruitiū quādo cū reuerentia exhibet.
vt dicit **Bozra** sup̄ eplaz scōaz ad **Thimo-**
j. ca. Et in h̄ deficiūt supbi. qz nō fuit re-
uerent. vt p̄z in lucifero. Et qz angelis nō
peperit. quomō superbis. vt dicit **Petrus**
in canonica sua. **Sed** notanter dicit cum
timore z tremore vt excludat negligentiaz
z p̄sumptiōē. **Qui** em̄ timet nihil negligit
Et qui tremet non presumit. **Quando** em̄
homo timet vermem conscientie qui erit
in inferno. et ignem corporalem gebet.

ne. de quibus *Isaie* vltimo. tunc incipiet cum timore et tremore seruire deo. Sed forte dicitur. quare debemus seruire deo. Rndeo q tri bus de causis. videlicet qz iustu est. qz ho nestum est qz vtile est. **I**ustu est vt seruiamus ei. qz nos fecit. qz nobis seruiuit. quia nos eruit. Nos fecit. **P**s. Scitote qniam dominus ipse est deus. ipse fecit nos. Et qnto dignius nos creauit. rnto deuotius debemus ei seruire. Seruiuit omnibus nobis p totu temp vite sue. z operat est salutes in medio terre *Isaie*. xliij. Seruire me fecistis in peccatis vestris. Et quanto indignus fuit istud seruitiu coparatus sue dignitati. scz curare infirmitates z immudicias nostras. tanto deuotius debz esse seruiuu. Pre terea eruit nos prima *Corinth*. vi. Empri estis pco magno. Quato pcciosiori precio nos eruit. tanto deuotius debemus ei seruire. **P**etri. i. Ho corruptibilis auro z argento emptis estis. Secuda causa seruiendi deo est. qz est honestu seruire tanto dno. **G**regorius. Cui seruire regnare est. cui seruiuu quato subiectius z humilif fuerit tanto est magnificentius. et psequens summa libertas est. *Ecclesi*. xliij. Gloria magna e serui domini sui. Tercia causa qz vtile est. *Jobis*. xij. Volo p vt vbi ego sum illic et minister me erit. Ecce quata vtilitas seruiendi deo omnibus generaliter. sed specialit platris z episcopis. quibus specialis merces reseruat. vt dicit *Chrisof*. Et ideo ipsi debent deuotius seruire christo. exemplo sancti *Nicolai*. q in omnibus se exhibuit vt minister christi seruiendo deo in timore humilitatis. que virt magis comendat prelatuz qz alie vrutes. Quia dicit *Bregio*. viij. libro moral. Subtilissima res viuendi est culme tenere. gloria repmere. Esse quide in potetia. sed nescire potentese. Et *Bern*. in quada epistola dicit. In alto posito no alte sapere. difficile est z omnino inusitatu. sed qnto magis inusitatu rnto gloriofius. **H**ec ille. Hoc bene ponderauit beatus *Nicolaus* Qui vt de eo legit semp humile xpi seruuz se pfessus est. Depensus est a cocine suo. cuius filiabus piecit massam auri. z interrogatus qs esset. Rndit. nicolaus seruus christi. Et circa electione depensus p queda sancti episcopii. interrogat qs esset. Respondit. nicolaus seruus xpi. Bonus fuit qui sic dno seruiuit cuius timore. z exultauit

ei cu tremore. Unde hodie gaudet corona tus gloria z honore. **D**ixi secudo q in verbis premissis comendatur beatus *Nicolaus* a fidelitate. Cui dicitur. z fidelis. Fidelitas aut serui ad dominu i multis consistit. Sicut habet. *xxij*. q. v. De forma. Et plura ponit *Hosien*. in summa sua titulo d feodis. Quid sit fidelitas. que his versibus continet. Incolumie facile tutu qz possibile honestuz. Vtile consiliu fidus dabis auxiliuz. Qui sic exponunt. Prio est requirit in seruo qz intendat incolumitatem dno. hoc est. ne illud qd facit sit in damnum dno. sicut venenu. infirmitas. mors z omnes corpis lesiones. **H**oraliter. Seruus xpi tunc est fidelis qn omnia nocumta aniaru z corporoz a fidelibus xpi pcurat amoueri. **H**a *christi* omnia que fuerunt suis paupibus facta sibi reputabit impensa *Math*. *xxv*. Quod vni ex minimis meis fecistis. mihi fecistis. Secdo qz pcurat ita bonum domini sui ne faciat illud difficile qd potuit esse facile. **H**oralit. deo multu facile est. conuerte re peccatore qn vult peccator. qn autem non vult. difficile multu est. **H**a dicit *Aug*. Facilius est deo creare celu z terra. qz pccozes tra velle suu reducere ad via vitas. Qui est dispositio homine aliquo ad puerctionez ad deu pcurat facultate deo puerctedi ipm qd fit p doctrina z exempli. **U**nde *Ezech*. *xxij*. Et *Jaco*. v. Qui conuerti fecerit peccatore ab errore vie sue saluabit anima suam. **C**ontra vero dicit. Qui scandalizant rit vnu ex pusillis istis. expedit ei vt suspendat in collo ei mola asinaria et demergat in pfundum maris *Math*. *xxij*. Tercio debet obseruare diligenter consiliu dno siue in aliquo pdat consiliu quod posset nocere castris. villis vel ciuitatibus suis. in quibus ipse posuit tuitione suam. **L**uitas xpi ecclia militans est. **D**e q *Math*. v. Non potest ciuitas abscondi. Hanc ciuitate prodit qz indignis z hereticis reuelat secreta fidei. cum dominus dicat. Nolite pncere margaritas ante porcos. **I**n signu huius saluatoris p lato interrogatus. non respodit ei quicquid ita vt miraret preses vebementer *Job*. *xxij*. Quarto seruus intendere debet qz non faciat dno impossibile qd dno alio e possibile. **S**ic moralit. licz oia do sut possibilia *Lu*. i. Ho erit impossibile apud deu oie vbi. in qdam

De sancto Nicolao

Deo videt impossibile illud quod salua iu-
sticia non potest facere. vt peccatore in qua-
rum peccatis saluare. Et ideo qui pdicaret
peccatoribus semp de misericordia et nunq̄
de iusticia. faceret deo de possibili impos-
sibile. Quinto dz seruus fidelis intrudere q̄
no faciat s̄ bonu domi honestu Donestas
aut dñi p̄sistit in vxore sua. in filiis suis. in
affinibus suis. p̄ q̄s fama dñi auget. Uxor
dei est glia ei. De q̄ ipse dicit. Gloriam meam al-
teri no dabo. **Uñ Luce. i.** cantabāt angeli
gloriam deo. Et ap̄ls. Soli deo honor et glo-
ria. Filij dei sunt oēs fideles q̄ credunt in
noie eius. **Joh. i.** Dedit eis patrem filios
dei fieri. Affines sunt q̄ faciūt volūtatē ei.
Juxta illud. Qui fecerit voluntatē patris
mei q̄ in celis est. ipse meus p̄ soror et frater
est et m̄r. Qui ergo aliqd̄ facit qd̄ est in de-
trimentū glie dei vel impedimētū xp̄ifide-
liū. v̄puta nocet eis in corporalibz vel in spi-
ritualibz. ip̄e violat fidelitatē. Sexto dz ser-
uus fidelis intrudere q̄ no faciat contra bo-
nū dñi vtilē. Utilitas dei est salus nra. no
q̄ ip̄e ea indigeat. sed q̄ nos indigemus ea.
quā qui impedit infidelis est seruus. vt sūt he-
renici et alij qui salutē inficiūt aīaz. Septi-
mo dz seruus fidelis intrudere vt det p̄sili-
um salubre dño. Et licz deus no indigeat
p̄silio nro. vt dicit **Rom. xi.** Aut q̄s p̄silia-
rius ei? fuit. n̄ hoc sibi reputabit factum
qd̄ fuerit suis impesum. Qui q̄ no solū ad
p̄cepta sed etiam p̄silia inducit alios. vt ad
seruandā virginitatē. paup̄tatē. obedienti-
am. ille est fidelis. Sicut paul⁹ q̄ dicebat de
se. De p̄ginitibz p̄ceptū dñi no habeo. p̄siliū
autē do tanq̄ misericordiam p̄secut⁹ a do. vt sim
fidelis. Reuera talis fidelis seru⁹ fuit beatus
Nicolaus q̄ omnia q̄ ad laudem et honorē et
gloriam dei p̄tinent in mēbris xp̄i et suis fide-
libz procurauit. ideo de ip̄o dicit q̄ fuit seruus
fidelis.

Dixi tertio q̄ in p̄bis pre. cō-
mendat brūs. **Al-**
colaus a prudentie sagacitate. **Lū. dz.** et pru-
dens. Est autē prudentia. vt dicit **Tullius. ij.**
rethorice. memoria p̄teritorū. intentio p̄sen-
tū. et p̄silio futuroz. Et ista prudentia dz
br̄e seruus xp̄i. vt memoret p̄pria peccata.
et cognoscat dei b̄nficia. et p̄uideat dei iudi-
cia. Et autē q̄ duplex prudentia xp̄i fuit ne-
cessaria. scz legalū statutorū. et p̄aliū thesau-
rorū. p̄sonalū meritoz. et regalū. r̄nsorum.

Prima prudentia tenent facere reges. p̄n-
cipes. p̄lati. iusticiarij. p̄siliarij. et ministri.
vt videlicet leges iuste instituant. q̄ comu-
nes tam diuitibz q̄ paup̄ibz oñdant. Nec
autē prudentia dz esse de thesauro sacre scri-
pture. **Lex em̄ q̄ obuiat sacre scripture. nul-**
lius dz esse momenti. Sicut dz in **Canone**
di. r. Nō licet. Et rō. qz dū mensura celestis
dispositionis excedit causat in cōrumelia
disponētis. De thesauro igit sacre scriptu-
re dz sumi prudentia legalū p̄ceptorū et sta-
tutorū. sine quibz impossibile est pacē habere
int̄ homines. Omnia em̄ videbat. qz sine
legali prudentia esset impossibile pacēz re-
bus dari. vt dicit. **ij. Macha. iij.** Secūda
prudentia est p̄aliū thesauroz. Hanc habere
tenent ecclesiastici p̄lati. p̄ paup̄ibz suste-
rādīs. Ipi em̄ sunt sp̄uales ministri qui de
ip̄ius p̄monio familiā eius tenent exhi-
bere et sustentare. **Uñ Bern. ad Eugenium**
lib. iij. c. vij. dicit. Res pauperū paup̄ibus
nō dare ē sacrilegiū cōmittere. Tertia pru-
dentia est p̄sonalū meritoz. ad quā omēs
obligant. **De q̄ Rom. xij.** Nolite eē prude-
tes apud vosmetipsos. Nulli malū p̄ malo
reddētes. prudentes bona nō t̄m corā deo
sed etiā corā om̄ibz hoībz. Bona dic̄ vt ele-
mosynas et pia opera. de quibz videndū est
in exemplo mercatorū. **Trāfferamus er-**
go bona temporalia nostra p̄ alios de nundi-
nis p̄sentis vite ad statum glorie. Sic em̄
nobis saluator euendo in celū dixit. **Rego-**
ciamini dū venio **Luce. xij.** Fatuus eēt q̄
sentiens se spoliandū venientē de nundi-
nis in via non committeret ad cambium.
Quarta prudentia est regalū responzorū.
Et hanc tenent quilibz p̄ seip̄o facere in iu-
dicio. Juxta illud **Deutero. xxxij.** Utinaz
saperēt et intelligerent ac nouissima. p̄uide-
rent. Nouissima sunt mors. peccata. celū. et
iehhenna. de quibz homo in p̄senti debet p̄-
uidere quid respōdeat ad interrogata. **Un-**
de Job. ij. dicit. Quantus sum ego vt re-
spondeā ei. Bene iste p̄uidebat se de futu-
ro. Sic et beatus Nicolaus fecit qui fuit fi-
delis et prudens seruus. q̄a statuta legalia
iuxta formā legis diuine regulauit. Nam
quos sentētia iudicis innocētes plecti de-
creuerat. iuxta sanctiores leges legales ip̄e
accurrens reuocauit. **Secūdo prudēs fuit.** qz
regi eterni thesauros paup̄ibz fidelit̄ dispē-
savit. vt i legēda eius. **Tertio prudēs fuit**

qz multa bona merita sibi p' p'p'ialib' cōpa/
rauit. Quarto prudēs. qz ita vixit vt in die
nouissimo ad interrogata dei audacit' rē de/
ret. Iuxta illud. In mēoria eterna erit iu/
stus. ab auditiōe mala nō timebit. Mala
auditio. Ite maledicti in ignē eternū. So/
na vero. Venite bñdicti p'ris mei percipite
regnū vob' ab initio creatuz. Ad qd' nos p'
ducat p'z' r' filii' r' spūscū. Amen.

De p'ceptione beate Marie virginis

Pulchra ut luna

terribilis vt castroz acies ordi/
nata. Lanf. vi. ca. Sicut dicit Au/
g' in quodā sermōe. Adest nob' dilectissimi
dies beate marie virginis dedicat'. r' iō gau/
deat terra nra tante virginis debitū obsequi
exhibendo. Hec em̄ ē flos campi. de q' or/
tū est p'ciosum liliū puallū. p' cui' partum
mura' natura p'hoplastozū q' delect' culpa.
Decille. Et q' p'z' q' festū marie q'dlibz' de/
bet esse maxime reputatiōis apud christifi/
deles vltra ceteros scōs. p'sertim cū p' eaz
magis q' p' sancti cuiuscūq' meritū nobis
grā inuēta est apud deū. vt dicit Hilbertus
Larnorbenf eps in sermone. In Ansel. in
p'templatiōib' suis dicit eā aulā vniuersa/
lis p'p'iaciōis. r' generalē causam recōcilia/
tionis. vas r' templū vite r' salutis vniuer/
sozū. Et qz vt dicunt iura. Ad cōmune est
om̄ib' ab om̄ib' d'z' approbari. r' p' p'ns vene/
rari r' celebrari. ideo festiuitas tāte virginis
merito est appetēda venerāda r' cūctis secu/
lis p'dicanda. Maxime autē illa festiuitas
q' magni beneficii sibi a deo exhibiti est me/
moriam. cuiusmodi est festū sanctificationis
seu p'ceptiōis. qd' hodie agit' a christifideli/
bus. In q' ecclia cū christifidelib' virginez
gloriosam p'dicat. deuote r' humilit' dicēs eā
pulchrā vt lunā in sanctificatione sua sub
verbis thematis. Pulchra vt luna. In q'
bus v'bis beata virgo tripliciter cōmēdat' p'
pter tria virginis marie appropriata. Primo
modo cōparat' lune. rōne nois qd' habz' ex
impositiōe. Scdo cōparat' lune. rōne pul/
chritudinis quaz bz' ex solis irradiatione.
Tertio cōparat' lune rōne stutis quā exhi/
bet in recepti luminis diffusione.

Dixi primo q' virgo glorio/
sa commēdat' ex
verbis p'missis ex cōparatione lune. rōne

nois ip' lune. Appellat' autē luna tripliciter
noie. Dicit em̄ luminae min' Beñ. i. Fecit
deus luminae minus vt p'fesset nocti Eccl.
xliij. Luminae min' qd' minuit. Scdo dicit
luna regina celi. Vñ Hier. xliij. Sacrifi/
cem' regine celi. Tertio appellat' luna vas
castroz Eccl. xliij. Vas castroz in excelsis
in firmamēto celi resplendens. In p'mo si
gnificat meritū p'fecte humilitatis. Sicut
em̄ luna est minor corpe oib' stellis celi ex/
cepta illa q' est soli p'iu'ra. f. mercurio. Ita
brā virgo om̄ib' sanctis humilior. excepta
humana natura vnica soli diuinitati. Iō
q'nto pl' habuit de humilitate in tra post
xpm. tanto plus de felicitate bz' i celi post
eum. Si aut' volum' cōparare corpe lune
ad solē. r' tūc exp'fior erit figura p'ns sole/
nitatis. Nā sicut luna est inferior loco r' di/
gnitate. Ita virgo brā inferior est i sua cō/
ceptione filij dei p'ceptione. natiuitate r' oi/
bus alijs. Et iō supposito isto q' nō sit cōce/
pta in originali pctō. vt q'daz pie credūt. nō
adhuc nō equiparat' nec assimilat' xpo in oi/
bus. Dicit em̄ Prolome' in Almagest' p/
positione. xvij. Q' sol excedit lunā q'dra/
gesies octies. Sic xps excedit virginē ma/
trē suā sua p'ceptione r' natiuitate. Ille em̄
de virgine p'cept'. ista de pu'ge. Scdo qz
ille de spūscō. hec de viro. Tertio qz scifi/
catio xpi in p'ceptiōe fuit plenior q' marie.
eo q' ab instanti p'ceptiōis fuit aia xpi brā.
nō tū sic marie. Et iō parz illoz. p'ruas r'
duricies q' timent vel nolūt p'cedere illam
p'ceptā sine originali pctō. timētes eaz per
om̄ia assimilari xpo. ac p' hoc metuēs of/
fendere maiestātē singularē xpi si eā sibi in
p'ceptiōe assimilent videant r' audiant. ad/
huc dato q' sic esset p'cepta. nō tū p' om̄ia
sillis esset xpo. sic supra dicit' est. eo q' xpus
respectu ip' se bz' vt sol ad lunā. q' maxime
distāt a se iuicē maiozitate loco r' dignita/
te. In scdo noie insinuat' p'conium regie
maiestatis r' dignitatis. Sicut em̄ luna p'
solem tenet p'cipatū in celo erhero. ita r'
brā virgo post xpm dominatū possidet in
celo empireo. Vñ ipa signat' in regina He/
ster. Cui rex p'cessit medietatem regni sui.
Regnū dei in duob' p'sistit. in iusticia r' mi/
sericordia. Iusticia reseruat' sibi. Iuxta il/
lud. Vbi vindictā r' ego retribuaz. Sed
misericordiam p'cessit dispensandā m'ri sue. Cū
dicit' Bern' q' maria oib' misericōdie sinū ape/
rit.